

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อการอนุรักษ์

กนกพร จิวสกุล และ เนติมา คงเกิด

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รศ.สิริกร กาญจนสุนทร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ เปรียบเทียบพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ในปัจจุบันกับพื้นที่ที่เหมาะสม และหาแนวทางในการอนุรักษ์พื้นที่ปลูกลิ้นจี่ วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพรวบรวมข้อมูลโดยใช้ข้อมูลการใช้ที่ดิน การวิเคราะห์พื้นที่ที่เหมาะสมจะใช้ข้อมูลปัจจัยทางด้านกายภาพ ได้แก่ ความลาดชัน การระบายน้ำของดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความลึกของดิน ลักษณะดิน ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง อุณหภูมิช่วงออกดอกและช่วงเจริญเติบโต และปริมาณน้ำฝน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ชี้วัดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกลิ้นจี่ นอกจากนี้มีการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวน นักวิชาการ และผู้นำในพื้นที่ เพื่อในการหาแนวทางในการอนุรักษ์พื้นที่ปลูกลิ้นจี่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ให้คงอยู่ต่อไป ผลการวิจัย พบว่าพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 พ.ศ. 2552 และ พ.ศ. 2555 มีการเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่ปลูกส้มโอ มะพร้าว แก้วมังกร หมูบ้าน และโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่ทั้งหมดของอำเภออัมพวา (171.23 ตารางกิโลเมตร) โดยไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกลิ้นจี่ ทั้งในระดับความเหมาะสมมาก และระดับความเหมาะสมปานกลาง พบเฉพาะพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย เท่ากับ 158.13 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 92.35 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม เท่ากับ 13.10 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.65 ของพื้นที่ทั้งหมด สำหรับวิธีการอนุรักษ์พื้นที่ปลูกลิ้นจี่ ใช้วิธีการป้องกัน เช่น การรวมกลุ่ม เพื่อหาแนวทางแก้ไขและป้องกันการลดลงของพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ การพัฒนา เช่น ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ปรับปรุงผลผลิตให้ออกทุกปี การรักษาซ่อมแซม เช่น การใส่ปุ๋ย การยกทรง การตัดแต่งกิ่งลิ้นจี่ เพื่อให้ผลผลิตออกมาน่าพอใจ ซึ่งตรงกับหลักการอนุรักษ์คือ การรักษาซ่อมแซม และการใช้อย่างยั่งยืน ข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์หาพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ ควรใช้ภาพถ่ายทางดาวเทียมที่มีรายละเอียดสูง เนื่องจากจะทำให้สามารถแยกต้นลิ้นจี่ ออกจากพืชอื่นๆได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การเปลี่ยนแปลง พื้นที่เหมาะสมในการปลูกลิ้นจี่ การอนุรักษ์